

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De restitut. spoliator. Consilium LXXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

per primam occasionem remedio juris, & per iudicium (ut satis imperitè sibi persuadet Impetrans) quia licet verum sit quod deiectus seu expulsum per vim, ne à naturali quidem possessione cadat, si vel incontinenti, adeoque in ipso congressu illam etiam vi adhibita recuperet, l. 3. §. cum igitur. l. Qui possessionem D. De vi & vi armata; vel si in vestigio id non faciat, facere tamen ex brevi intervallo cogiter, & ad hoc preparamenta faciat, & sic animo possidere non desinat, d. §. cum igitur. & ibi Bart. Zasius & alij idem tamen constitui non potest in cogitatione, animo, seu proposito de recuperanda eadem possessione per viam & remedium juris seu iudicii; sed ex adverso inde magisprehenditur quod prius possessor deiectus animum possidendi deposuerit. * Quatenus vero

11 Impetrans proponit per Opponentem clam id factum esse, ideoque clandestinam esse illius possessionem, ex eo quod allegat Opponentem interea quam ipse impetrans absens fuit occupasse possessionem; per clandestinum autem ingressum non amitti possessionem civilem, quæ semper manet apud absentem possessorem, quamdiu voluntatem revertendi habet, d. §. qui ad mundinas; usque ad id ut clandestinus huiusmodi possessor pro possessore non intelligatur, sed dumtaxat pro detentatore, & ita quidem ut se non possit per huiusmodi facti possessionem tueri contra eum à quo sic clam possidet, l. 1. in fine. D. Vi possidetis: nihil magis prodesse potest Impetranti ad stabilendam civilem possessionem animo retentam; ob id quod Impetrans hoc quoque in facto proposuerit, quod suus minister reversus, ad possessionem admissus non fuerit, & sic ipse ex eo tempore desitutus solatio dicta bona in manibus Opponentis reliquerit. Nam quamvis secundum ea, quæ Impetrans (licet contra veritatem) proponit ab initio de tempore suæ absentiæ ad clandestinam possessionem Opponentis, & animum suum civiliter possidendi demonstrandum sufficere possent; quæ tamen subiecte de suo ministro non admissio, & de sua desertione, fines & terminos clandestinitatis excedunt; imò efficiunt, ut quæ ab initio clandestina videri poterat, effecta sit violenta: * cum clandestinus possessor, qui in absentia veri possessoris rem occupavit, si revertentem illi ac possessionem naturalem repetentem & exercere volentem non admittit, vim admittit & possessorem verè expellere dicatur, d. §. qui ad mundinas, in fine d. l. 3. §. si quis autem, in fine: imò etiam tunc vi possidere & possessorem deicere, cum possessor animum revertendi deponit; dum vel non vult, vel non audet propter maiorem vim, quia forte repelli ab invasore seu occupatore metuit reverti, d. §. qui ad mundinas, cum leg. seq. d. §. si quis autem vers. si autem, Bal. cons. 8. erant quinque nu. 2. vol. 1. Ioan. Faber in §. quod autem. Insit. de usucap. quæ depositio animi repetendæ possessionis, & revertendi, tam potens est ad amittendam omnem possessionem, ut nihil intersit hve verus & iustus, hve vanus & falsus sit metus repulsum seu non admissum iri, si modo per alium occupata est possessio d. l. 3. §. si quis autem.

Cum igitur per præmissa evidenter constet Impetrantem nec tempore impetrati huius inter-

dicti, nec litis in hac causa contestate fuisse possessorem honorum controversorum, neque naturaliter (quod ipse satis fatetur) neque civiliter; consequens est eum nullâ ratione fundatum esse in petita manutenzione, sed quatenus ad illam conclusit manifestè in hac causa succumbere debere; aut saltem modo & formâ, quibus egit, ac ad finem, ad quem conclusit, declarandum non fuisse fundatum nec receptibilem. † Possitum quod in praxi & usu forensi Petrus Rebuffus d. titulo, de materia possess. art. 2. gl. 2. nu. 24. tradat, non sufficere quem naturaliter tantum possidere, si quoque conjunctim non possideat naturaliter, & civiliter, ad hoc, ut possit experiri interdicto manutenentiæ ex casu novitatis seuurbationis iam factæ, & saisinæ ex dicto pratoris, seu ex impetratione literarum à Principe vel illius Concilio; etiam si sola civilis possessio sufficiat ad fundandum iudicium simplicis saisinæ, ut vocant, non de factaurbatione, sed dum ne fiat metuitur.

† Nec eo respectu Impetrans in hoc manutenentiæ remedio pro possessore haberi aut reputari debet, quod qui actionem habet ad recuperandam possessionem, perinde habeatur ac si possideret, l. si quis vi D. de acquir. possess. nam etsi id ad effectum aliquem, veluti ad fructus & alia accidentalia, per fictionem & interpretationem juris dici possit, ut quoad proprietatem rem habere videatur qui ad eam recuperandam actionem habet, l. Rem in bonis. De acquir. rer. domin. l. Qui actionem, verè tamen possessor non est, qui tantummodò facultatem habet ad recuperandam actionem; præsertim, ut inquit Accursius, in d. l. si quis vi gl. 1. quoad interdicta, quæ solis possessoribus competunt; ut est interdictum Vi possidetis seu manutenentiæ.

Nec denique Impetranti patrocinari potest si allegatio antiquioris, quod scilicet ante hanc deiectionem & expulsionem Opponentis, in horum bonorum possessione fuerit: nam præterquæ quod hæc allegatio fide probationis destituatur, in hoc genere interdicti non sufficit anterior seu antiquior possessio, si (ut superius dictum est) illa quoque non perduret tempore litis contestatæ, hoc est, si illa antiquior finita sit per alterius posteriorem etiam vi occupatam, & hanc prior possessor toleraverit, & de facto illi non restiterit, aut suam priorem incontinenti pari vi non recuperaverit, d. §. qui ad mundinas, Alciat. cons. 440. retinenda. Quamobrem ut hic abruptamus, arbitramur partes esse Amplissimorum, Dominorum, ut dictum Opponentem in sua illa possessione iuxta conclusionem duplicati interdicti relinquunt, atque in eadem manuteneant ac defendant.

De restitut. Spoliator.

S V M M A R I U M.

Interdictum recuperandæ seu Vnde vi.

1. 4. Appellari quando possit ob reiectionem articulorum.
2. Interdictum recuperandæ quomodo iustificetur.
3. 10. Spoliator non excusatur ex titulo.
5. Petitorio omissio iri potest ad possessorem.
6. Petitorio cum possessore accumulato quis obtineat.

7. Inter-

7. Interdictum recuperanda an admittat tituli deductionem.
8. Proprietatis deductio fieri potest in possessorio.
9. Feudum rerum possessio tractari potest coram alio iudice quam feudali.
11. Possessio morte possessoris extinguitur.
12. Coloni possessio heredi proprietary prodest.
13. Colonis quomodo intervertat Domino possessionem.
14. Iudex appellationis iniusta remittit causam ad Iudicem ad quem.

CONSILIVM LXXXV.

IN magna multitudine chartarum seu foliorum, ad quam excrevit in prima atque hac secunda instantia processus iudicij possessorij, inter Dominos Executores testamenti quondam Domini Tilmanni de Herckenroede Canonici S. Ioannis Evangelistæ Leodienfis, Impetrantes, ac Dominos Decanum & Capitulum Beatæ Mariæ Tongrenfis Opponentes, unicuique illud nunc in hoc appellationis iudicio discutendum est; an iusta fuerit Opponentium appellatio ab eo decreto, quo Decanus S. Martini Leodienfis subdelegatus per Dominum Præpositum Ecclesiæ Nassionensis delegatum iudicem decrevit, articulos per partem opponentem in prima instantia in termino proponendi peremptorios exhibitos, quatenus concernunt petitorium iudicium, reiiciendos esse, admissis ipsdem quatenus concernerent iudicium possessorium? † Iusta quidem est appellandi occasio à reiectione articulorum peremptorialium ac relevantium, quique ad iustificandam partium intentionem vel defensionem quoquo modo faciunt, c. dilectio, de appellat. Clem. Cum à repulsione, eod. tit. sed iniusta planèque frivola est appellatio, nullaque ratione per iudicem admittenda, quæ interponitur ob reiectos articulos impertinentes, & ad rem, de qua agitur, nihil facientes. Articuli etenim impertinentes, & qui admissi ac probati non relevant proponentem, admittendi non sunt, c. dilecti, de except. imò iudex eos admittendo gravat partem adversam, Ioan. And. in c. Fraternitatis, de testib. & ibi plenè Mar. Socin. Bart. & Alex. in l. si duo, §. idem Iulianus, de iureiur. l. ad probationem C. De probat. ut proinde iudex non deferendo appellationi, quæ à reiectione talium articulorum interponitur, nullâ ratione dici possit gravare; lex enim ipsa neque defert neque deferri patitur frivolis ac iniustis appellationibus c. Cum appellationibus De appellat. lib. 6. Cum itaque articuli pro parte Opponentium ad elidendam Impetrantium intentionem in prima instantia propositi, (quatenus continent materiam petitorij, ac deductionem tituli & juris, quod ad tria bonuaria Opponentes prætendunt) ad hanc causam sint impertinentes, nec quicquam Opponentes adversus impetrantium intentionem relevant; non potest vllâ ratione stare aut sustineri hæc appellatio, quæ à reiectione ac repulsione eorundem eatenus interposita est, sed secum trahit præsumptionem cavillandi, ac huiusmodi momentaneam causam ad multos annos extrahendi, ut sic violentam suam possessionem ac invasionem continuare possint quâquâ oblata occasione.

Quod autem dicti articuli quatenus continent materiam petitoriam sint in hac causa impertinentes & irrelevantes, satis deductum est per scripturam eo fine in prima instantia exhibitam, ac variis multisque juris rationibus instructam. Hoc enim manifestum est ex libello ac conclusione pro parte Impetrantium in prima instantia exhibitio, actionem propositam esse de vi, spolio, & invasione Opponentium, ac de recuperanda possessione trium bonuاريorum; & minime de jure, titulo, seu proprietate eorundem: ita ut super vacante, & ad rem nullâ ratione pertinens sit dominij ac proprietatis exceptio, allegatio, aut disputatio. * Nam ut interdictum seu possessorium recuperandi non iustificatur ex parte interdicentis seu agentis ex iustitia tituli, dominij seu proprietatis rei controversæ; sed ex possessione, quæ non vi, clam, aut precario, tempore ablata aut invasa possessionis apud expulsum seu spoliatum erat, eaque possessione decidente in eo iudicio obtinere non potest, l. i. §. interdictum autem, & §. cum quis de vi & vi armata: * ita quoque ex adverso nulli patrocinij violentæ & invasæ possessionis defumere potest. Reus ex allegatione vel obiectione dominij seu proprietatis; sic ut, ubi proponitur recuperandæ possessionis iudicium, non admittatur dominij seu proprietatis disputatio, l. si de vi de iudic. l. si quis ad se fundum, C. ad leg. Tul. de vi publ. nisi consentiente Actore, c. 1. De restitut. spoliator. spoliatus enim, ut habet tritissima juris regula, ante omnia restituendus est, c. 2. §. In literis eod. tit.

Atque ita cum ex solo spolio & invasione concluderint Impetrantes in primo suo libello, & de ea spoliatione ac invasione liquidò constiterit, merito reiici debuerunt articuli, qui non causam possessoriam, sed petitoriam concernebant; cum probati nihil proderent: prius enim de possessione ejusque restitutione decerni debebat, quàm proprietatis questio admitti, d. l. si de vi: * cum etiam instituto petitorio, convolari possit ad possessorium, omisso petitorio, l. Naturaliter, §. nihil commune de acq. possess. c. pastoralis, de causa possess. & propr.: * & accumulatione petitorij ac possessorij factâ, si actor deficiat in probando dominij vel quali, possessionem tamen rectè averit, obtinere omnino debeat in possessione, & in eo solo iudex sententiam ferre, c. 2. eod. tit.

Nec quicquam ad iniustitiam dicti decreti facit, quod Impetrantes ipsi quoque in suo libello deduxerint causam & originem acquisiti dominij & proprietatis per D. Tilmannum Herckenroede, quasi scilicet idem Opponentibus permittendum sit, cum quod Actori licet, Reo multò magis permitti debeat, l. Non debet actori, de reg. iur.: nam verum est, quod in libello Impetrantium (qui solus attendi debet) nullius alterius, quàm possessionis facta fuerit deductio. * Et licet in articulis postea subiectis pro illustratione causæ aliquid de origine & causâ acquisitionis propositum fuerit, ex eo tamen dici nequit alterata natura vel conditio huius iudicij: cum ad iustificandam possessionem etiam in interdicto recuperandæ possessionis admittatur tituli ac juris deductio; quando scilicet ad eum finem tantum fit, & ad solam possessionis restitutionem concluditur. † Comuni

enim opinione receptum est, quod quamvis in libello possessorio fiat narratio proprietatis, non alteretur tamen natura possessorij *Ant. de Butrio in c. fin. De iudic. Marian. Socin. & alij in c. Ex parte, n. 3. De foro comper.* sic ut nec Actor teneatur probare proprietatem, nec admitti debeat Rei exceptio concernens effectum proprietatis; siquidem libellus attendi debet non in parte narrativa, sed dispositiva, hoc est, circa ipsius conclusionem, *Bald. in l. 2. C. de petit. hered. & in l. Prescriptione C. Si contra ius vel util. publ. Cynus in d. Cum te C. De probas. Socin. in d. c. Ex parte, n. 3.* Verum ubi ex tenore articulorum evidenter constat ad effectum probandi dominij, vel ad iustificandam exceptionem dominij ac proprietatis articulos esse propositos, non est quod minus permittum dicatur Reis, quam Actoribus; præsertim quod ex eorum conclusione plerumque non constet, ex qua causa petatur absolutio; an ex causa deficientis possessionis in Actoribus; an ex iustiore ac potiore possessione Reorum. Ita ut prædictus Dominus Decanus admittendo tantum huiusmodi articulos, quatenus continebant materiam possessorij, & eisdem rejiciendo, quatenus concernebant materiam petitoriam, iuri & iustitiæ sese per omnia conformaverit, & Opponentibus nullum præjudicium fecerit; hejus enim decreti potestas in hoc resolvitur, quasi decrevisset de possessione & invasione hic tantum disputandum esse, non de proprietate ac dominio, Opponentibus tacite declarans, quod ex iustitia proprietatis nihil sperare debeant, sed tantum ex potiore possessione. Quod illam etiam egebant in primis rescripti Apostolici (ex quo jurisdictionem in hac causa habet) angustia & restrictio, cum ex tenore supplicationis constet tantum de invasione & violenta occupatione Impetrantes conquestos esse; secundum quam querelam, conclusionem quoque libello subjectam ad solam possessionis restitutionem temperaverunt. * Deinde juris ratio; nam cum hæc tria bonuaria sint bona feudalia, de eorum proprietate coram hoc Iudice queri ac proponi non potuit, sed coram Domino feudi agi debuisset, *c. Verum, De foro comper. c. Caterum de iudic.* de possessione autem eorumdem bonorum feudalium quin coram ordinario spoliatoris seu invaloris recte agi potuerit, nihil vetuit, *Gloss. & DD. in d. C. caterum.* Qui quidem ordinarius in præsentī causa est summus Pontifex seu ejus delegatus; propter notoriam exemptionem ab ordinaria jurisdictione, quam Opponentibus habent. Si quem itaque colorem Opponentibus illis suis articulis, ut admitterentur, in hac causa adijcere voluissent, debebant saltem declarare, se huiusmodi allegationibus non alio fine uti velle, quam ad iustificandam potiore suam possessionem; non etiam ex adverso tam aperte contendere petitorio hic agi; quia scilicet mentionem & deductionem juris sui fecerint Impetrantes; & quod petitorium sic per Impetrantes semel institutum, deleri non potuerit; item quod ad Opponentibus, non ad Impetrantes mero jure pertineant hæc bona.

Nec rursus ad admissionem eorumdem articulorum quicquam facit, quod de notorio defectu juris agentis obijcitur: * nam in hoc genere in-

terdicti seu judicij, propter odium violenti invaloris, non admittitur ejus generis exceptio, uti apertè jure decisum est, *d. c. In litem Deresit. spoliat.* Quemadmodum & exceptio dominij, etiam si in promptu offeratur illius probatio, aliter quam per sententiam in petitorio judicio latam, non obstat agenti possessorio retinendæ tantum possessionis, multò minus judicio recuperandæ, propter extremum odium violenti invaloris, *Franc. Arcim. in l. Si de eo, §. fin. de acquir. possess. Ioan. Franc. Ripa in d. l. Naturaliter §. nihil commune, n. 38. Barthol. Socin. in fallen. reg. 379. n. 9.* Et sanè quamvis de eo hic querendum aut disputandum non sit in hoc articulo, quo de appellationis iustitia dumtaxat queritur; ex ijs tamen, quæ in prima instantia deducta sunt, longè apparentius est jus Impetrantium quam Opponentium: nam Impetrantes de acquisitione ac emptione horum trium bonuvariorum ante triginta annos, itemque de consensu domini feudi in huiusmodi alienationem & acquisitionem, eorumdemque bonorum investitura ac possessione per instrumenta publica nulla ex parte impugnata decuerunt; prout etiam constat de ejusmodi possessionis continuatione usque ad mortem Domini Tilmanni, à quo Paulus Cleen eos in conducto habuit, non tantum usque ad mortem ipsius D. Tilmanni, verum etiam post illius mortem: † sic quod nihil obstat Impetrantibus per mortem dicti D. Tilmanni possessionem ipsius fuisse extinctam, ac novam apprehensionem in herede requiri, *l. Cum heredes, De acquir. possess. †* nam pro nova apprehensione est coloni in conductio nomine heredum seu executorum continuatio, non nuda & simplex, sed nomine executorum, à quibus deponit se julum continuare & colere: naturalis etenim coloni possessio heredi sine apprehensione prodest, cum colonus heredi vel solvit pensionem, vel jubetur ab herede in conductum continuare, *l. Qui universa, §. quod per colonum, & ibi Bart. De acquir. possess. †* Sic quod nihil executoribus obstat, si fortè colonus postea ab Opponentibus conduxerit; quia id facere non potuit, cum sic intervrat domini possessionem, *l. 3. §. quod si servus, l. peregrè §. fin. de acquir. possess. l. fin. C. eod. tit. præsertim hic, ubi propter violentam Opponentium invasionem antecedentem, colonus vela vertendo, se contulit ad eos, non apud quos jus, sed vis erat. †* Proinde in eo stamus per sententiam D. Abbatis confirmandum esse dictum decretum, & Opponentibus in expensis condemnandos; ulteriusque causam ad priorem judicem remittendam, *c. Vi debitis & ibi Ph. Decium nu. 7. De appellat. c. Cum appellationib. eod. tit. lib. 6. Rota decis. 11. fuit dubitatum, aliàs est 3. de appellat. in novis.*

De dolo & contumacia.

S V M M A R I U M.

Contumacia non respondentis.

1. Contumacia non respondentis positionibus inducitur penam confessatis.
2. Contumax ipso iure pro confesso habetur.
3. Executor in eis cognoscere non debet de meritis.

CONSIL.